

Florin Ioniță (coordonator)

Elena Cârstocea • Monica H. Columban • Dorina Kudor • Lenuța Sfirlea

Limba și literatura română

caietul inteligent

Comunicare orală. Lectură. Redactare.

Elemente de construcție a comunicării. Elemente de interculturalitate

7

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE	5
TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ (1)	9
TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ (2)	12
COMUNICARE ORALĂ	15
Structuri textuale: secvențe de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialogat	17
Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie	19
Strategii de ascultare activă: focalizarea interesului asupra punctului de vedere al celuilalt și evitarea focalizării pe propriul punct de vedere; recapitularea ideilor exprimate de interlocutor	21
Atitudini comunicative: respect, toleranță. Modificarea conturului intonațional și a mărcilor prozodice pentru a transmite emoții. Inteligența emoțională: recunoașterea emoțiilor interlocutorilor.....	23
Tracul comunicativ. Strategii de gestionare a tracului comunicativ.....	25
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (I).....	26
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (II).....	27
EVALUARE (1).....	28
LECTURĂ	29
Genul epic. Textul narativ	31
Personajul. Mijloace de caracterizare	33
EVALUARE (2).....	35
Textul dramatic și arta spectacolului	36
Dialogul în textul scris și în spectacol.....	40
Dialogul în textul nonliterar. Interviu	41
EVALUARE (3).....	42
Textul liric. Exprimarea emoțiilor și a sentimentelor.....	43
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip liric	45
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip epic	47
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip dramatic	49
Strategii de interpretare: interpretarea limbajului figurat (repetiția, metafora), discuții privind semnificațiile textelor citite	50
Monitorizarea propriei lecturi	53
EVALUARE (4).....	54
REDACTARE	55
Etapele scrierii: Rescrierea textului. Claritatea și coerența. Nuanțarea ideilor. Corectarea greșelilor de literă, ortografie și de punctuație.....	57
Tipare textuale de structurare a ideilor	61
Tipare textuale de structurare a ideilor: întrebările „jurnalistului“	64
Stil: naturalețe, eufonie, varietate, originalitate, concizie	67
EVALUARE (5).....	68
Structuri textuale: secvențe de tip narativ și dialogat	69
Structuri textuale: secvențe de tip descriptiv.....	70
Structuri textuale: secvențe de tip explicativ	71
Integrarea părților	72
Prezentarea textului: elemente grafice specifice diverselor tipuri de texte. Organizarea unui text în funcție de situația de comunicare	73
Comentarea unor pasaje din textele citite, descrierea unei emoții (bucurie, uimire, teamă)	74
Caracterizarea personajului	75
EVALUARE (6).....	76
ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII	77
Fraza: Coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune.....	79
Fraza: Conjunții coordonatoare.....	81

Fraza: Norme de punctuație (virgula, punctul și virgula).....	83
EVALUARE (7).....	84
Atributul (realizări prin adjectiv) (I).....	85
Atributul (realizări prin substantiv) (II).....	86
Atributul (realizări prin pronume) (III).....	87
Atributul (realizări prin numeral) (IV).....	88
Atributul (realizări prin adverb) (V).....	89
EVALUARE (8).....	90
Complementul circumstanțial de cauză.....	91
Complementul circumstanțial de scop.....	93
Topica în propoziție. Norme de punctuație. Complementul circumstanțial de cauză. Complementul circumstanțial de scop.....	95
EVALUARE (9).....	96
Verbul. Actualizarea cunoștințelor.....	97
Verbul. Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitiv, gerunziu, participiu, supin.....	99
Verbul. Alte verbe copulative (<i>a deveni, a ajunge, a ieși, a se face, a părea, a rămâne, a însemna</i>). Posibilități combinatorii ale verbului.....	103
Verbul. Posibilități combinatorii ale verbului.....	107
EVALUARE (10).....	108
Pronumele și adjectivele pronominale.....	109
Folosirea corectă a pronumelor și a adjectivelor pronominale: interogativ, relativ și nehotărât, a adjectivului pronominal de întărire.....	113
Posibilități combinatorii ale pronumelor și adjectivelor pronominale.....	119
Adjectivul (I). Actualizarea cunoștințelor.....	123
Adjectivul (II). Topica adjectivului.....	124
Adjectivul (III). Adjective provenite din verb la participiu. Posibilități combinatorii ale adjectivului.....	126
EVALUARE (11).....	127
Numeralul. Actualizarea cunoștințelor. Posibilități combinatorii ale numeralului.....	128
Interjecția. Onomatopeele. Interjecția predicativă.....	131
EVALUARE (12).....	133
Ortografie și ortoepie. Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuate admise/neadmise de normă.....	134
EVALUARE (13).....	139
Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea; cuvânt de bază și cuvânt derivat.....	140
Îmbinări libere de cuvinte, locuțiuni, cuvinte compuse.....	145
Familia lexicală.....	147
Confuzii paronimice. Pleonasmul.....	149
EVALUARE (14).....	151
Selecție lexicală în limba vorbită și în limba scrisă.....	152
Termeni științifici.....	156
Limbaj popular. Variație regională a limbii.....	157
Valori stilistice ale diminutivelor.....	158
EVALUARE (15).....	159
ELEMENTE DE INTERCULTURALITATE.....	161
Elemente de mitologie românească.....	163
Despre limba și cultura țărilor din vecinătatea României.....	169
Contacte culturale.....	172
EVALUARE (16).....	174
EVALUARE FINALĂ.....	175
Test de evaluare finală (1).....	177
Test de evaluare finală (2).....	180
VARIANTĂ DE TEZĂ (I).....	183
VARIANTĂ DE TEZĂ (II).....	185
VARIANTĂ DE TEZĂ (III).....	187
VARIANTĂ DE TEZĂ (IV).....	189
REZOLVĂRI (teste și evaluări).....	191

CUVÂNT-ÎNAINTE

Caietul inteligent reprezintă auxiliarul perfect pentru completarea manualului școlar, oricare ar fi acesta, și este, totodată, un instrument de evaluare util, care poate fi aplicat atât la clasă, cât și acasă. Principalul scop al lucrării este acela de a asigura exercițiile de antrenament necesare, prin care se pot recapitula și consolida cunoștințele dobândite.

Noua programă școlară de gimnaziu vizează, în principal, două competențe-cheie: *comunicarea în limba maternă și sensibilizarea și exprimarea culturală*. Cele două competențe se recomandă a fi formate și exersate prin intermediul câte unei *teme generale* care, în clasa a VII-a, este *Orizonturile lumii și ale cunoașterii*, și prin *cinci domenii*, care structurează și lucrarea de față:

- Comunicare orală
- Lectură
- Redactare
- Elemente de construcție a comunicării
- Elemente de interculturalitate.

Ordinea în care autorii manualelor abordează cele cinci domenii poate să difere, dar conținuturile sunt obligatorii și tocmai de aceea am optat, în lucrarea noastră, pentru ordinea în care acestea au fost enunțate în programa școlară. Nefiind gândită ca un manual, o astfel de structură permite utilizarea ei flexibilă, în orice moment al predării sau al evaluării, atât în clasă, cât și acasă.

Diversitatea tipurilor de itemi de evaluare asigură o chestionare profundă a cunoștințelor și a capacității de transfer și de aplicare. Mai mult, elevul parcurge astfel trei etape de evaluare – de la simplu la complex. Prima etapă cuprinde exerciții diverse, specifice doar câtorva elemente de conținut, grupate pe câte o pagină. A doua etapă cuprinde o evaluare mai complexă a problematicii unui domeniu de conținut, oferind posibilitatea de autoevaluare prin intermediul punctajelor acordate. A treia etapă este destinată pregătirii pentru lucrările scrise și pentru evaluările finale și pune la dispoziția elevului teste complexe și variante de lucrări scrise.

Durata redusă necesară rezolvării aplicațiilor – 5, 10, 15 minute, foarte rar mai mult – conferă posibilitatea de a alocă perioade scurte de timp atât rezolvărilor, cât și evaluării, evitându-se supraaglomerarea, stresul și, de ce nu!, plictiseala. Recomandările privind rezolvările, cât și timpul pentru rezolvarea cerințelor sunt menite a asigura un ritm alert de gândire și de lucru, fundament al unui stil de învățare eficient.

În câteva situații totuși, atunci când este vorba de cerințe mai complexe, care implică nu doar o rezolvare scrisă, ci și un desen, o schemă sau lucrul în grup, am recomandat utilizarea unor pagini separate pentru rezolvarea cerințelor. Propunem, în acest caz, și numai în acest caz!, utilizarea unui caiet care să includă astfel de aplicații, pentru ca acestea să fie ușor de păstrat. De menționat însă că, deși spațiul necesar rezolvării este aici ceva mai amplu, timpul rămâne tot între limitele menționate mai sus. Propunem elevilor ca, în cazul celor 16 teste din corpul lucrării, să-și autoevalueze răspunsurile și să le confrunte cu evaluarea oficială a profesorului.

Caietul inteligent are la bază un concept modern de învățare, de evaluare și de (auto)evaluare, fiind un instrument util pentru creșterea performanței școlare. Tocmai de aceea, considerăm că este un instrument... *inteligent*, necesar oricărui elev din clasa a VII-a, atât în pregătirea lecțiilor zi de zi sau pentru recapitulare, cât și pentru Evaluarea Națională care va finaliza studiile gimnaziale.

Autorii

Evaluare inițială

TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ (1)	9
TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ (2)	12

Test de evaluare inițială (1)

Numele și prenumele elevului: _____ Autoevaluare: _____

Data susținerii testului: _____ Nota profesorului: _____

Din oficiu se acordă **10 puncte**. Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.

Competențele din programă vizate:

2.2. Identificarea ideilor principale și secundare prin punerea în relație a diverselor părți ale textului (utilizarea unor mesaje sau a unor enunțuri care să exprime opinia personală privitoare la text); 2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte de diverse tipuri (relatarea unor întâmplări personale, cu inserarea unor fragmente descriptive, exerciții de utilizare a descrierii și a autodescrierii în scopul unei mai bune cunoașteri); 4.2. Aplicarea conștientă a achizițiilor lexicale și semantice de bază, din limba română standard, pentru exprimarea corectă a intenției comunicative (transformarea unor forme gramaticale în altele, cerute de context sau impuse de sarcină; aplicarea în contexte noi și autentice a noilor achiziții lingvistice)

Citește textul.

Trăia cândva un rege putred de bogat, dar n-avea copii cu cine să se mângâie. Odată, pe când ieșise la vânatoare, zări la marginea pădurii un ciobănaș, care-i căzu drag la inimă. Se apropie suveranul de el și zise:

- *Dacă o să răspunzi la trei întrebări, am să te înfiez.*
- *Bine, se tocmește ciobanul, s-aud întrebările.*
- *Câte picături de apă sunt în mare? îl ispită regele.*
- *Zăgăzuiește toate râurile, și le voi număra, răspunse băietanul isteț din fire.*
- *Bun răspuns, n-am ce zice, încuviințează regele și îl întreabă:*
- *Dar câte stele sunt pe cer?*

Ia ciobănașul o foaie curată, desenează cu creionul o sumedenie de punctulețe, atât de multe, încât nimeni n-ar fi fost în stare să le numere și răspunde:

- *Cam tot atâtea, câte puncte pe foaia asta.*
- *Nu zic ba, și-acest răspuns e bun, face împăratul și îl întreabă a treia oară:*
- *Ia să-mi spui, câte clipe sunt în veșnicie?*

Peste mare este un munte de diamant, răspunde ciobănașul. Odată la o sută de ani poposește pe-acel munte o pasăre și-și ascute clonțul. Când muntele se va roade cu totul, veșnicia se va împuțina doar cu o singură clipă!

– Sunt mulțumit și de acest răspuns, zise regele. Apoi îl luă pe ciobănaș cu sine la palat și îl înfie. De-atunci ciobănașul huzurea, nu alta. Iar când a murit regele, el a moștenit tronul acestuia, trăind ani mulți și toți fericiți.

(***, Trei răspunsuri)

I (10 p.) Scrie, în dreptul fiecărei cifre, litera corespunzătoare sensului cuvântului din stânga.

1. ... suveran	A. a consimți, a permite
2. ... a zăgăzui	B. a stăvili, a îndigui, a bara
3. ... a încuviința	C. o mulțime
4. ... o sumedenie	D. conducător al unui stat monarhic; monarh
5. ... a huzuri	E. prins și lipsit de libertate
- F. a trăi comod, în belșug; a fi lipsit de griji, a se simți foarte mulțumit, a o duce bine

II (20 p.) Scrie enunțurile, completându-le pentru a obține răspunsul corect:

1. Expresia *a-i cădea cineva cuiva drag la inimă* înseamnă .....
2. Perechea omofonă a lui *ia* din structura *ia ciobănașul o foaie* este .....
3. Adjectivul *bogat* din structura *putred de bogat* este la gradul de comparație .....
4. Pronumele personal din propoziția *se apropie suveranul de el* are funcția sintactică de .....
5. Substantivul *pădurii* din propoziția *zări la marginea pădurii un ciobănaș* este în cazul .....

III (20 p.) Redactează, pe baza textului, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Transcrie câte un cuvânt/o structură care prezintă spațiul, respectiv timpul acțiunii.
.....
2. Precizează câte o trăsătură a fiecărui personaj, ambele desprinse din mijloacele directe de caracterizare.
.....
.....
3. Scrie ideea principală a textului. ....
4. Precizează două moduri de expunere existente în text.
.....
.....
5. Prezintă două motive pentru care regele este mulțumit de răspunsurile primite.
.....
.....

IV (20 p.) Scrie o compunere, de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii.

- În compunerea ta, trebuie:
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor; (8 p.)
  - să precizezi două elemente ale cadrului spațio-temporal; (6 p.)
  - să ai un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate; (4 p.)
  - să te înscrii în limitele de spațiu indicate. (2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Test de evaluare inițială (2)

Numele și prenumele elevului: _____

Autoevaluare: _____

Data susținerii testului: _____

Nota profesorului: _____

Din oficiu se acordă **10 puncte**. Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.

Competențele din programă vizate:

2.2. Identificarea ideilor principale și secundare prin punerea în relație a diverselor părți ale textului (utilizarea unor mesaje sau a unor enunțuri care să exprime opinia personală privitoare la text); 2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte de diverse tipuri (relatarea unor întâmplări personale, cu inserarea unor fragmente descriptive, exerciții de utilizare a descrierii și a autodescrierii în scopul unei mai bune cunoașteri); 4.2. Aplicarea conștientă a achizițiilor lexicale și semantice de bază, din limba română standard, pentru exprimarea corectă a intenției comunicative (transformarea unor forme gramaticale în altele, cerute de context sau impuse de sarcină; aplicarea în contexte noi și autentice a noilor achiziții lingvistice)

Partea I

(58 de puncte)

Citește textul următor:

Bunicul zice că în adâncul sufletului sunt o fată de la țară și are dreptate. Aproape toată viața mea, adică vreme de treisprezece ani, am trăit în Bybanks, statul Kentucky. De fapt, Bybanks nu e decât un pâlc de case cuibărite pe un petic de pământ înverzit aflat pe malul râului Ohio. Cu mai bine de un an în urmă tata m-a smuls ca pe o buruiiană din locul acela și m-a mutat, împreună cu toate lucrurile noastre (ba nu, asta nu-i chiar așa, fiindcă n-a luat castanul, salcia, arțarul, șura cu fân și iazul în care înotam). După ce am mers aproape cinci sute de kilometri spre nord, tata a oprit mașina în fața unei case din Euclid, Ohio.

— Și copaci nu sunt? am întrebat eu. Aici o să locuim?

— Nu, a spus tata. Asta e casa lui Margaret.

Atunci s-a deschis ușa și în prag a apărut o femeie cu părul de un roșu-turbat. M-am uitat în dreapta, apoi în stânga. Casele de pe strada pe care opriserăm erau îngrămădite unele într-altele ca niște căsuțe pentru păsărele. În fața fiecăreia era câte o bucată de gazon, iar în fața lui, de-a lungul străzii cenușii, se întindea un trotuar îngust, tot cenușiu.

— Și grajdul unde e? am întrebat. Dar râul? Dar iazul?

— Of, Sal! a zis tata. Haide, ne așteaptă Margaret! Și i-a făcut cu mâna femeii care stătea în ușă.

— Trebuie să ne întoarcem. Am uitat ceva acasă, am spus eu.

Femeia cu părul roșu-turbat a deschis larg ușa și a ieșit pe verandă. Eu îi dădeam mai departe:

— Am uitat ceva în spatele dulapului, sub scândurile din podea. Am pus ceva acolo și am nevoie de el.

(Sharon Creech, Povestește-mi ceva)

Rezolvă următoarele sarcini de lucru, formulate pornind de la textul dat.

A

1. (4 p.) Completează următoarele enunțuri cu răspunsul potrivit:

Antonimul cuvântului *opriserăm*, din secvența *strada pe care opriserăm*, este .....

Sinonimul cuvântului *îngust* din enunțul *se întindea un trotuar îngust* este .....

2. (4 p.) Desparte în silabe cuvintele:

străzii ..... *familia* .....

3. (4 p.) Explică rolul liniei de dialog și al virgulei din enunțul — *Nu, a spus tata.*

.....
.....

4. (6 p.) Precizează modurile și timpurile verbelor subliniate în text.

se întindea .....

să ne întoarcem .....

am uitat .....

5. (6 p.) Precizează cazurile substantivelor subliniate în enunțul *Atunci s-a deschis ușa și în prag a apărut o femeie cu părul de un roșu-turbat.*

6. (6 p.) Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul: *... în adâncul sufletului sunt o fată de la țară și are dreptate.*

.....
.....

7. (4 p.) Alcătuieste un enunț în care substantivul *fată* să fie în cazul genitiv, cu funcție sintactică de atribut.

.....
.....

B

1. (6 p.) Transcrie două structuri care reprezintă indici de spațiu.

.....
.....

2. (4 p.) Transcrie secvența care prezintă supărarea fetei atunci când trebuie să-și părăsească locul natal.

.....
.....
.....

3. (6 p.) Formulează două idei principale din textul dat.

.....
.....

4. (8 p.) Ilustrează, pe baza fragmentului, două trăsături ale textului narativ literar.

.....
.....
.....

COMUNICARE ORALĂ

Structuri textuale: secvențe de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialogat	17
Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie	19
Strategii de ascultare activă: focalizarea interesului asupra punctului de vedere al celuilalt și evitarea focalizării pe propriul punct de vedere; recapitularea ideilor exprimate de interlocutor	21
Atitudini comunicative: respect, toleranță. Modificarea conturului intonațional și a mărcilor prozodice pentru a transmite emoții. Inteligența emoțională: recunoașterea emoțiilor interlocutorilor	23
Tracul comunicativ. Strategii de gestionare a tracului comunicativ	25
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (I).....	26
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (II).....	27
EVALUARE (1).....	28

Structuri textuale: secvențe de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialogat

Competența din programă vizată:

1.1. Sintetizarea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din diverse texte monologate și dialogate

Citește textul.

În acea seară, când Fleur a dat în sfârșit de mine, stăteam pe jos în camera noastră. Creioanele colorate pe care le țineam în poală mă făceau să semăn cu o înghețată presărată cu bomboane.

— Ce desenezi acolo? m-a întrebat ea.

Pe podea era întinsă Harta Noastră. La care adăugasem o insulă în largul coastei. Nu era nici prea mare, nici prea mică și sărea în ochi oarecum.

— Mi-am dat seama că am nevoie de o insulă numai a mea. Insula Mea, dacă vrei. Sau o Insulă a Eului.

— Dar nu se află nimic pe ea, mi-a zis Fleur. Avea dreptate.

— Păi, încă nu știu ce e acolo, am explicat. Pot să desenez câteva chestii neclare, dar nimic specific.

Asta e partea cea mai frumoasă a insulei mele. Măi să fie, poate că sunt Dragoni Hering pe-acolo. Poate că mai găsești și praf de stele și înghețată de nori și friptură.

(Michelle Cuevas, *Confesiunile unui prieten imaginar*)

I Scrie, în spațiul punctat, litera din coloana a doua în dreptul căreia se află enunțul corespunzător.

1. Insula Mea ...	A. în camera noastră
2. pe podea ...	B. Fleur
3. stăteam pe jos ...	C. în poală
4. avea dreptate ...	D. Harta Noastră
5. creioane colorate ...	E. Insulă a Eului

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

II Desenează pe caiet o hartă asemănătoare cu cea alăturată și stabilește-ți o țintă a călătoriei. Distribuie șase – opt simboluri, dintre cele de mai jos, pe hartă, potrivite pentru traseul ales. Scrie, pe caiet, un text de 10 – 15 rânduri despre „hartă ta”, în care să integrezi secvențe narative, dialogate și descriptive, prin raportare la imaginile selectate.

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

III Rostește, în fața unui coleg/membru al familiei, replicile de mai jos, asociind elemente nonverbele și paraverbele potrivite (intonație, mimică, gesturi etc.), pentru a ilustra atitudinile comunicative consemnate între paranteze. Discuțați despre corectitudinea îndeplinirii cerințelor.

a. Ce desenezi acolo? (curiozitate)	d. Dar nu se află nimic pe ea. (dezamăgire)
b. Ce desenezi acolo? (enervare)	e. Păi, încă nu știu ce e acolo. (nedumerire)
c. Dar nu se află nimic pe ea. (ironie)	f. Păi, încă nu știu ce e acolo. (umor)

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

IV Scrie, în spațiul rezervat, câte un cuvânt ales din lista din dreapta, care să descrie cel mai bine intenția de comunicare din enunțurile din stânga, transmisă de cuvintele evidențiate.

- a. Există o cale să ajung pe Insula Mea cândva. .... speranță, interes,
 b. Există o cale să ajung pe Insula Mea cândva. .... încredere, certitudine,
 c. Există o cale să ajung pe **Insula Mea** cândva. .... dorință, entuziasm,
 d. Există o cale să ajung pe Insula Mea **cândva**. .... convingere

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

V Completează replicile de mai jos cu câte un verb potrivit pentru acțiunea de „a zice”. Adaugă câteva scurte precizări privind atitudinea, gesturile, mimica sau intonația vocii.

- Și cum o să ajungi acolo? .....
 — Există o cale! .....
 — Imaginează-ți așa: .....
 — O! Vrei să mi te imaginez altfel? .....

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

VI Citește textul și scrie, în spațiul rezervat, răspunsuri la fiecare dintre cerințele de mai jos.

În anul 1905, Albert Einstein a publicat teoria relativității, cu care avea să fie asociat mai târziu numele său. Manuscrisul în care este demonstrată celebra ecuație $E = mc^2$, care constituie baza teoriei relativității, dovedește faptul că toată materia ascunde o energie uriașă. Prin această ecuație, Einstein a reușit să explice principiul de bază care guvernează Universul și natura. În notația lui Einstein, „E” simbolizează energia, „m”, masa, iar „c”, viteza luminii. Energia care este conținută în orice corp este egală cu masa acestuia ori viteza luminii la pătrat. (după De Agostini, 100 de personalități. Oameni care au schimbat lumea. Numărul 1)

- a. Precizează principiul de bază care guvernează Universul și natura. ....
 b. Transcrie ecuația care stă la baza teoriei relativității. ....
 c. Numește semnificația fiecărui simbol din ecuația lui Einstein. ....
 d. Rezolvând rebusul, vei obține textul unei formule științifice celebre.

A

1			E				
2	E						
3				A			
4			I				
5			T				
6				I			
7		A					
8		A					

1. Vigoare
 2. Identic
 3. Cantitatea de materie a unui corp
 4. Conjuncție
 5. Rapiditate
 6. Antonim pentru „întuneric”
 7. Treapta a șasea din gama do major
 8. Prodsu obținut prin înmulțirea unui număr cu el însuși

Timpu pentru rezolvarea cerințelor: 10 minute

Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie

Competența din programă vizată:

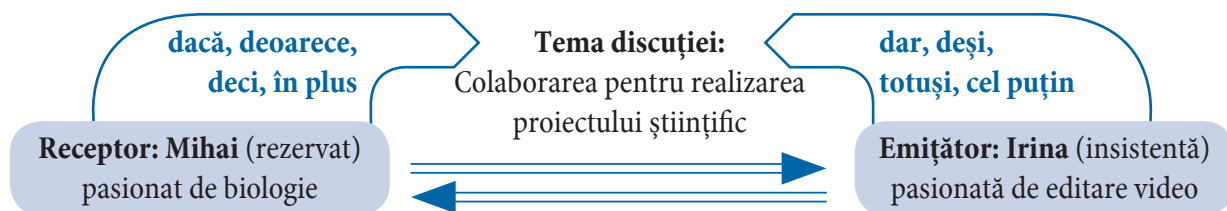
1.2. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere, oferind detalii semnificative și exemple relevante, în fața unui public cunoscut, adoptând comportamente paraverbale și nonverbale adecvate

I Completează casetele din următoarele enunțuri cu câte un conector pragmatic, în funcție de sensul procedural al acestuia.

- Diana a plecat mai devreme de acasă [ ] traficul era aglomerat la ora aceea.
- [ ] vremea era foarte rece în acea duminică, [ ] bunica a plecat la plimbare, [ ] nu dorea să renunțe la acest obicei.
- Incendiul a fost stins foarte repede, [ ] nu s-au înregistrat pagube.
- [ ] ploaia este benefică pentru agricultură, [ ] poate provoca inundații [ ] plouă zile în șir.

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

II Irina și Mihai sunt colegi care au de realizat un proiect pentru ora de biologie. Scrie, pe caiet, un dialog de șase replici, în care Irina încearcă să-l convingă pe Mihai să lucreze împreună. Valorifică informațiile/conectorii pragmatici din imaginea de mai jos.

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

III Folosește următoarele coduri de comunicare pentru a reacționa la afirmația *Ce tare plouă!*

- fluierat;
- lingvistic;
- lingvistic, nonverbal, paraverbal;
- prin emoticon.

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

IV Limba „pășărească“ este un cod de comunicare bazat pe dublarea fiecărei silabe, înaintea căreia se așază consoana p, urmată de vocala din silaba anterioară. De exemplu: Elena = E-pe-le-pe-na-pa. Transcrie în limba pășărească următoarele enunțuri și apoi adresează întrebările unui coleg. Descrie-i reacția.

- Ce mai faci? .....
- Unde ai fost?.....

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

V Reformulează următoarele enunțuri pentru a evita repetarea/cacofonia/neclaritatea/pleonasmul.

- a. Filmul acesta a fost un film interesant. ....
- b. Are un comportament neadecvat ca copil. ....
- c. Oamenii care i-a văzut Ionel nu-i cunoștea. ....
- d. Cădeau averse de ploaie. ....

Timpu pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

Citește textul și răspunde la cerințele de mai jos.

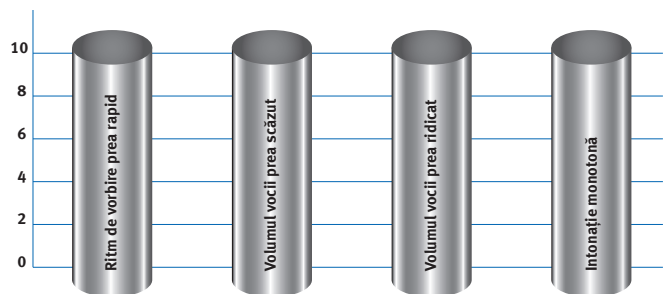
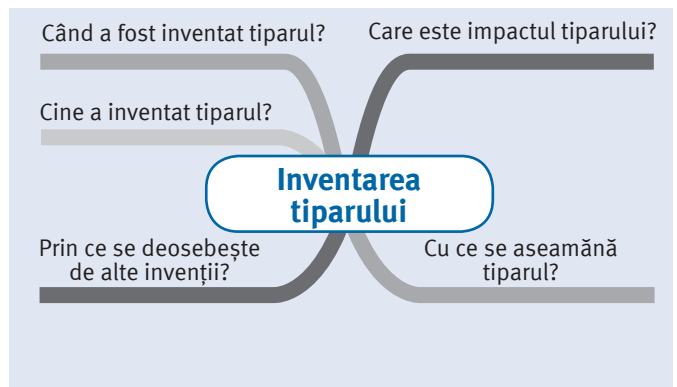
Inventarea tiparului a schimbat lumea. Efectele sale sunt subtile. Acesta nu presupune o tehnologie asemănătoare cu cea a avionului, pe care îl puteai vedea și auzi. Nu se aseamănă nici cu băncile, care au tot timpul un efect palpabil asupra vieților noastre. Însă impactul tiparului nu a fost cu nimic mai puțin profund, datorită modului în care ne-a conturat întreaga gândire și comunicare. Inventarea tiparului a conectat omenirea într-un mod care nu mai fusese posibil până atunci (înaintea tiparului, ideile circulau încet și adeseori ajungeau doar la un număr restrâns de persoane). A permis unui număr mare de oameni să împărtășească idei, să citească aceleași povești, să citească în aceeași limbă, să facă schimb de experiențe, să urmeze aceleași credințe. Zeci de mii de persoane dintr-o țară sau de pe mai multe continente au ajuns pentru prima dată să citească aceeași pagină (cum se întâmplă azi prin internet). Când vorbim despre impactul tiparului, vorbim despre un tip specific de tipar, tiparul cu caractere mobile introdus în Europa de către Gutenberg, în secolul al XV-lea.

(John Farndon, 50 de idei geniale care au schimbat omenirea)

1. Completează pe caiet, într-un tabel asemănător celui de mai jos, informațiile din text pe care le cunoșteați deja, respectiv pe cele nou aflate.

Știu	Am aflat

- 2. Evidențiază, prin două culori diferite, două fapte și patru opinii din textul dat.
- 3. Elaborează, pe caiet, o hartă de idei pentru tema *Inventarea tiparului*, pornind de la modelul alăturat.
- 4. Prezintă un monolog oral despre inventarea tiparului și înregistrează-l cu o aplicație de pe telefonul mobil. Discută cu doi – trei colegi de clasă despre calitatea prezentării tale; țineti cont de elementele nonverbale și paraverbale (intonație, ritm, ton, mimică, gestică, postură).
- 5. Distribuie, în graficul alăturat, procentele pe care le consideri relevante cu privire la efectele negative ale excesului de elemente paraverbale asupra înțelegerii mesajului unui text.
- 6. Scrie, pe caiet, un text de 30 – 40 de cuvinte, în care să prezinți o scenă dintr-un film vizionat recent. Precizează elementele nonverbale și paraverbale care însoțesc replicile actorilor.

Timpu pentru rezolvarea cerințelor: 20 de minute